

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Svenska som andraspråk 3

Tema: Muntlig framställning

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

“Muntlig framställning av utredande och argumenterande slag för olika mottagare.” [Lgr 22, Svenska som andraspråk, Åk. gymnasiet]

Betygskriterier

“Eleven kan samtala om komplexa ämnen som rör vardag, samhälle, studier och arbete, och till stor del anpassa sitt språk efter ämne, syfte, situation och mottagare.” [Lgr 22, Svenska som andraspråk, Åk. gymnasiet]

Lärrarledda instruktioner

Introduktion till muntlig framställning (10 min)

- Presentera syftet med lektionen och vikten av muntlig framställning.
- Förklara vad som kommer att bedömas vid en muntlig presentation.
- Ge exempel på olika ämnen som kan behandlas i utredande och argumenterande texter.
- Diskutera hur man kan använda presentationstekniska hjälpmedel effektivt.

Genomgång av retoriska grepp (15 min)

- Presentera viktiga retoriska termer och grepp, såsom ethos, pathos och logos.
- Visa exempel på framgångsrika argumentationer och deras struktur.
- Diskutera skillnaderna mellan tal och text i argumenterande framställningar.
- Låt eleverna reflektera över hur dessa grepp kan tillämpas.

Praktisk övning i grupp (15 min)

- Dela upp eleverna i grupper där de ska brainstorma kring ett ämne de vill diskutera.
- Varje grupp ska formulera argument och motargument.
- Uppmuntra grupperna att tänka på hur de kan övertyga en motpart.
- Ge tydliga instruktioner om hur de kan strukturera sin framställning.

Sammanfattning och avslutande frågestund (10 min)

- Låt grupperna få presentera sina ämnen kort för klassen.
- Sammanfatta huvudpunkterna från lektionen.
- Öppna för frågor och diskussion.

Ämnesbegrepp

Begrepp	Förklaring	Etymologi
Retorik	Konsten att övertyga och framföra sina åsikter på ett övertygande sätt.	Från grekiska "rhetorikē", som betyder konsten att tala.
Argumentation	Processen av att presentera argument för att stödja en åsikt eller ståndpunkt.	Från latin "argumentatio", vilket betyder att bevisa något.
Ethos	Ett retoriskt grepp som handlar om avsändarens trovärdighet och karaktär.	Från grekiska "ethos", som betyder karaktär.
Pathos	Ett retoriskt grepp som syftar till att väcka känslor hos publiken.	Från grekiska "pathos", som betyder känsla.
Logos	Användning av logik, resonemang och fakta i argumentationen.	Från grekiska "logos", som betyder ord eller förnuft.

Diskussionsfrågor

- A. Om du skulle hålla en argumenterande presentation om ett kontroversiellt ämne, vilket ämne skulle du välja och varför?
- B. Hur påverkar ditt val av språk och stil din förmåga att övertyga en publik som har olika bakgrunder och värderingar?
- C. Tänk på en gång när du blivit övertygad av någon annan i en diskussion. Vad gjorde de rätt, och hur kan du tillämpa det i dina egna presentationer?

Aktivitet

Eleverna ska förbereda en kort argumenterande presentation på 3-5 minuter om ett aktuellt samhällsproblem eller en fråga som de brinner för. Under lektionen ska de använda sig av de retoriska grepp som presenterats och inkludera minst ett digitalt presentationsverktyg. Efter presentationerna kommer klassen att ge respons och diskutera de olika argumentationen som framförts. Syftet är att utveckla elevens förmåga att formulera och uttrycka sina åsikter klart och övertygande.

Exit-ticket

- Vilket tema valde du för din presentation?
- Vilka retoriska grepp planerar du att använda?
- Hur kommer du förbereda dig inför din presentation?
- Vad tycker du är den största utmaningen med att presentera muntligt?
- Vilket råd skulle du ge en klasskamrat som är nervös inför att hålla en presentation?

Hemuppgift

Skriv en utredande text på 500-1000 ord om ett valt samhällsproblem. Du ska använda digitala verktyg för att bearbeta texten och inkludera minst tre källor som du refererar till. Texten ska bygga på de retoriska grepp vi diskuterade under lektionen. Hemuppgiften ska lämnas in nästa vecka.

Citat

“Att tala är silver, att lyssna är guld.” - (Obekant ursprung)

Detta citat betonar vikten av kommunikation och att både tala och lyssna är centralt i interaktioner och presentationer. Det knyter an till lektionen genom att påminna eleverna om att en framgångsrik presentation involverar både att tydligt uttrycka sina tankar och att vara uppmärksam på feedback och frågor från publiken.

Nästa lektion

Förslag på tema för nästa lektion: “Retorikens verktyg”. Denna lektion syftar till att fördjupa elevernas förståelse för retoriska strategier och hur dessa kan tillämpas i både tal och skrift.

Tags: [Gymnasiet](#), [Svenska](#), [Svenska som andraspråk](#), [Svenska som andraspråk 3](#)